

Wychodzi we wtorek, czwartek i sobotę. Co sobotę dołączony jest arkusz Rozmaitości, pisma ku pożytkowi i zabawie. Prenumerata Gazety z Dodatkiem i Rozmaitościami wynosi: na kwartał, dla odbierających w samym Lwowie 4 zr. 48 kr., na pocztamcie lwowskim 5 zr. 42 kr., na wszelkich innych pocztamtach 5 zr. 36 kr. mon. konw. Prenumerata półroczna wynosi dwa razy tyle co kwartalna.

G A Z E T A

L W O W S K A.

Dodatek do Gazety Lwowskiej obejmuje doniesienia urzędowe i prywatne. Za umieszczenie w Dodatku płaci się od wiersza w pół kolumnie (drukem garmont) za pierwszy raz 3 kr., a za każdy następujący raz tylko po 1 1/2 kr. mon. konw. Za większe litery płaci się wedle tego, ile na zwyczajny druk obrachowane miejsca zajmą. Redakcyja Gazety Lwowskiej przyjmuje tylko frankowane listy.

Wtorek

N^{ro}. 92.

11. sierpnia 1846.

Przegląd artykułów.

Wiadomości krajowe: Z Wiednia.
Wiadomości zagraniczne: Portugalia: Zmiana ministrów.
 Hiszpanija: Infant Don Francisco i kłótnie dzienników. — Spisek w Pampelunie odkryty.
 Anglija: Gazeta *Times* o przymówieniu Sir Roberta Peel w kwestyi o cukrze. — Rozdwojenie się repealistów.
 Francyja: Nowy zamach na życie Króla. — Marszałka Bugeaud przemowa o składzie rzeczy w Algierji. — Śmierć Ludwika Bonaparte.
 Holandya: Traktat handlowy z Belgiją podpisany.
 Państwo Papięzkie: Zgromadzenie naukowej kongregacyi. — Miłosierny uczynek Ojca Świętego. — Rewersa podpisywane przez ułaskawionych politycznych przestępców.
 Tegoroczne wyścigi konne we Lwowie.
Wiadomości handlowe i przemysłowe: Z Bochni. — Z Ołomuńca. — Otworzenie części kolei centralnej węgierskiej.
Dodatek nadzwyczajny: Doniesienia księgarskie.

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

— Z Wiednia. —

JCKMość raczył najwyższém postanowieniem z dnia 23. lipca b. r. niżej wymienionym urzędnikom galicyjskiej straży finansowej za odznaczające się ich postępowanie w służbie, nadać najlaskawiej następujące nagrody: a) Wielki złoty medal honorowy ze wstążką: Nadkomisarzom: Jultjuszowi Brosenbach i Janowi Märkel; tudzież komisarzom Romualdowi Fiutowskiemu i Alexandrowi Löwel; b) średni złoty medal ho-

norowy ze wstążką: komisarzom, Antoniemu Brühl i Henrykowi Krach; c) mały złoty medal honorowy ze wstążką: respicyjentom, Michałowi Kreyss, Hubertowi St. Jeune - Homnie, Fryderykowi Wintuschka i Michałowi Trojnal-skiemu; d) wielki srebrny medal honorowy ze wstążką: nadzorcy Karolowi Grail.

JCKMość raczył także najlaskawiej uznać za-sługujące na względy postępowanie nadkomisarza finansowej straży, Bernharda Mollitor, tudzież e. k. kameralnego zarządcy Antoniego Metzger w Boryni.

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

Portugalia.

Z Lizbony dnia 20. lipca. Spodziewana zmiana ministrów zaszła teraz istotnie, a to, jak donosi *Diario*, wskutek wzbraniania się margrabiego Saldany przyjęcia posady ministra departamentu wojny. Nowe ministerjum złożone jest z następujących członków: Prezydentem rady gabinetowej i ministrem spraw wewnętrznych jest książę Palmella; ministrem wojny wicehrabia Sa da Bandeira; ministrem finansów Julio Gomes da Silva Sanchos; ministrem sądu sprawiedliwości pan Aguiar; ministrem marynarki pan Mousinho; ministrem spraw zagranicznych hrabia Lavradio.

Hiszpanija.

Z Madrytu dnia 24. lipca. Nowy niespodziany wypadek! Infant Don Francisco de Asis, książę Kadyxu, którego z oświadczeniem pochlebnych widoków wezwano, by przybył tu z Pampelony dla znajdowania się na mającym się odbyć festynie w dzień imienin Królowej Krysiny, wymówił się jak naj-

uprzejmiej od tego wezwania, wyraziwszy oraz, iż nie życzy sobie na ten raz od swego wojskowemi popisami zajętego pułku oddalić się. Zdaje się, że ten Infant pojął dokładnie, jaką mu tu rolę poruczyć chciano. Teraz słysząc, iż ministrowie postanowili, aż do zebrania się Korteżów żadnego kroku w sprawie zamęzicia Królowej nie uczynić. Nieporozumienie, które zachodziło między ministeryjum a umiarkowaną opozycją, wzmogło się teraz do najwyższego stopnia, jakoż ta ostatnia wypowiedziała ministeryjum walkę na śmierć lub życie. Dziennik *Espaniol* oświadczył dziś wprost ministrom, że rewolucya wyrzuciła ich z dzieła spędzi ich z wysokości ich stópnia. Ministeryjalny dziennik *el Imparcial*, okrywa mężów opozycyi obelgami, jakie tylko na ulicach zwykle słyszeć się dają, a dziennik *Espaniol* nazywa dziś ministrów i strońników ich »nie nieznaczącą, wszelkiego wsparcia w kraju pozbawioną partyją, czepiającą się obiema rękami obcego poselstwa, które się aż zanadto micsza w wewnętrzne sprawy Hiszpanii, by sześć lalek słomianych nazwanych ministrami utrzymać.«

Niemaló uderzającą jest ta okoliczność, że właśnie teraz w Pampelunie, w miejscu pobytu księcia Kadyxu, odkryto spisek, którego było zamiarem, to miasto warowne, równie jak i San Sebastian oddać w ręce emigrantów hiszpańskich w południowej Francji zebranych, podczas kiedy równocześnie inni emigranci mieli z Portugalii i Gibraltaru wpaść do Galicyi, Kastylii i Andaluzyi pod przewodnictwem niektórych esparterystowskich jenerałów. Na ten cel naczelnicy kierujący spiskiem, rozdawali pieniądze między podolicerów załogi w Pampelunie, z których kilku dało się namówić do tego przedsięwzięcia, i z swojej strony obrabiali umysły żołnierzy. Dwóch jednakże podolicerów, doniosło o spisku jeneralnemu kapitanowi, który 15go i 16go lipca kazał uwięzić i pod sąd wojenny oddać siedmnaście osób; z tych dziewięć jest wojskowych, jednakże nie z załogi pampeluńskiej.

Dowiadujemy się teraz, że list, który Infant Don Enrique z Bajonny do Królowej przesłał, aby jej oznajmić postanowienie swoje, iż nie chce już występować jako starający się o jej rękę, był tamże ułożony przez pana Cortina, i że treść onego za dobrą uznana była, przez wszystkich w Bajonnie znajdujących się emigrantów hiszpańskich z progresistowskiego strońnictwa. Jak się zdaje, ci doradcy Infanta umieli go przekonać, że nie zgadzałoby się to z jego godnością, gdyby będąc za granicą przedstawił się jako odrzucony pre-

tendent do ręki Królowej, i że w niego wzmówili, jakoby go wyższe czekało przeznaczenie.

Wielka Brytania i Irlandyja.

Z Londynu dnia 29. lipca. Koniec wczorajszych rozpraw o ministeryjalnym planie pod względem ceł od cukru, o których głównej treści jużesmy donosili, wyjąwszy podobnież wiadome już głosowanie i odrzucenie poprawki lorda Jé r z é g o B e n t i n c k, nie zawiera nic godnego uwagi. Pan d'Israeli, który w obszérnej mowie ujmował się za protekcyjonistami przeciw ministeryjalnemu planowi, powstał z ostrą krytyką na oświadczenie Sir Roberta Peel z dnia przeszłego. Pomienione oświadczenie Sir Roberta Peel uważają słusznie w tych rozprawach za najważniejsze, gdyż ono mogło bardzo przyczynić się do ostatecznego ich wypadku; lecz nie przyczynia się bynajmniej do zadowolenia strońnictw, a dla dwuznaczności swojej, wystawione jest zewsząd na zaczepki. »Sir Robert Peel« pisze gazeta *Times*, »pozostawił nas nagle w ciemności. Musimy wyznaczyć otwarcie, że objaśnienia czyli raczej mistyfikacyi jego zdań z poniedziałku odgadnąć nie możemy. Mowa byłego pierwszego ministra o tak ważnej kwestyi, jest wiele znaczącą, jakoż każdy pyta mimowolnie, co też należy sądzić o Sir Robertcie Peel w terażniejszym jego stanowisku. Co do nas, my unikamy téj odpowiedzi. Wymaga ona rozbioru, który nasze słabe siły przechodzi. Jedyny nasz sposób zależy na tém, że dzielimy text na trzy części, gdyż o każdej z nich w szczególności nie trudno jest mówić, tylko objąć całość w jedność, uważamy za rzecz niepodobną. My nie widzimy w tym przedmiocie jedności. Jakoż tak rozumiemy tę mowę: Sir Robert Peel oświadcza najprzód, że z wielu bardzo ważnych powodów byłby przedłożył nie terażniejszą, lecz całkiem inną propozycję, gdyby był pozostał w urzędzie; powtóre, iż pomimo to, wspiera propozycję dla utrzymania whigów przy sterze rządu; potrzenie, że pomienioną propozycję uważa w ogóle za najlepszą, jaka mogła być obroną, a nawet za nieodzowną. My sądzimy, że pomieniona mistyfikacyja zawiérá to, iż Sir Robert Peel zawsze jeszcze wpada w pokuszenie powiedzenia za wiele i być za wiele. On ma gładkie słowa dla wszystkich. Protekcyjonistom opowiada, coby był uczynił, ministrom mówi, jak wiele poświęca dla utrzymania ich, a krajowi w ogóle, jak mocno jest postuszny nakazowi opinii publicznej i politycznej konieczności. Jednoczy on w sobie podobnie jak on Cer-

ber trzech mężów. Warunkowy i kategoryczny Peel są prawie razem na scenie. Ledwie że nieszczęśliwy zachodnio-indyjski plantator dowiedział się, coby był zyskał, gdyby był wspierał Peela w urzędzie, zaraz musi słyszeć, że nad niego, Russla przeniesiono, a następnie, że ani on ani Russell nie mają istotnie serca pierwszego ministra, lecz że tylko wolny handel niezaprzeczonego monopolu jego przychylności doznaje.⁴

W Kilrusz w hrabstwie Clare, miał temi dniami Smith O'Brien na wieczorném zgromadzeniu przemowę, w której się wyraźnie oświadczył za młodą Irlandyją, jedném z strońnictw związku Repealistskiego. Pan Kenion obecny temu duchowny utrzymywał, że się to nie sprzeciwia ani prawu, ani moralności, przyprowadzać polityczne ulepszenia przez użycie siły fizycznej do skutku; naukę O'Connellę zaś o sile moralnej nazwał, pięknym ale próżnym utworem fantazyi.

Irlandzcy repealiści w Dublinie mieli zgromadzenie, na którem, między obydwoma strońnictwami, na które się oni jak wiadomo od niejakiego czasu rozdzielili, to jest między »Starą Irlandyją« i »Młodą Irlandyją«, których przedstawicielami są strońnicy O'Connell i O'Briena, przyszło do przymówek, które miały prawie cechę osobistości. *Globe* twierdzi, że najprawdopodobniej skutkiem tego będączie zupełne rozbitcie się szaleństwa repealistskiego, z czego lud irlandzki, jeżeli tylko ma zdrowy rozsądek, cieszyć się tylko powinien.⁴

Francyja.

Z Paryża dnia 30. lipca. Wczoraj wieczór o godzinie pół do ósmej, w chwili, gdy Król w towarzystwie Królowej i królewskiej familii, wśród okrzyków ludu ukazał się na balkonie tuileryjów dla słuchania koncertu, strzelono z dwóch pistoletów do Jego Król. Mości. Król był całkiem nieprzelegniony, uspokoił Królowę i wystąpił najprzód tak, iż go każdy z publiczności mógł widzieć, a potem dał rozkaz, by dalej koncert grano. Z obu pistoletów strzelił jeden i tenże sam człowiek. Osoby stojące blisko zabójcy, schwytały go natychmiast; niebronił on się; niezwłocznie rozpoczęto z nim badanie; zabójca oświadczył, że się nazywa Józef Henry; ma 51 lat i jest fabrykantem przedmiotów z polerowanej stali. W pomieszkaniu jego (*rue Limoges*) odbyto już śledztwo. Przyznał on się do zbrodni i do pistoletów, których do tego użył, ale utrzymuje że nie ma żadnego spółwinowajcy. Zdaje się

że już długo chodził z swoim morderczym planem i chciał go już dnia 1. lipca wykonać, gdy jako narodowy gwardzista w zamku był na straży. Henry jest niskiego wzrostu; w chwili wykonania zbrodni był porządnie ubrany i miał 140 franków złotem w kieszeni. Wczoraj wieczór odbyli ministrowie naradę. Sądowi parów nakazano już zająć się rozpoznaniem pomienionego zamachu. Wczoraj wieczór odjechał Król do Neuilly a dziś do zamku Eu. Pan Guizot, który wczoraj krótki czas tu bawił, wrócił był znowu do Val-Richer. Zawiadomiony sztafetą, którą za nim posłano, o tym nowym zamachu, przybył niezwłocznie do Paryża. Król przyjmował go w Neuilly.

Journal des Debats zaczyna sprawozdanie swoje o nowym zamachu na Króla w następujący sposób: »Nie! cały naród nie zechce uwierzyć, że ten czyn bezecny mógł się raz jeszcze stać, a przecież tak jest w rzeczy samej. Znowu strzelono do Króla. Widoczna opieka opatrności, która niweczy wściekłość i zapamiętałość morderców, uratowała po raz siódmy to dla Francyi tak drogie i nieocenione życie. Nikt nie został trafiony, ani Król, ani ktokolwiek z otaczających go. Wiadomość ta sprawi wielkie przerażenie w całym kraju; my sami zaledwie wstrzymać możemy nasze wzruszenie i smutek. «Dowiadujemy się także, że w chwili kiedy morderca strzelił do Króla, czterech młodych ludzi stojących po drugiej stronie ogrodu, z buntowniczymi i dla osoby królewskiej obraźliwymi ozwało się słowy, i podjęgało lud w około siebie. Wszyscy czterej zostali uwięzieni i oddani w ręce sprawiedliwości. Jak *Epoque* twierdzi, zamach ten nie pochodzi z żadnego politycznego lub prywatnego powodu; złoczyńca bowiem chciał tylko jedynie, jak sam utrzymuje, położyć koniec nędzному życiu swemu, i rozgłosić nazwisko swoje. Pistolety, których do tego użył, są dużego kalibru, i wyznał że je nabił kawałkiem żelaza. Ponieważ zaś strzelił z odległości 45 metrów, a pistolety jak powiadają, tylko na 15 metrów donoszą, głośne z tąd jest domniemywanie, że morderca nie jest przy zupełnych zmysłach.

Słychać że Abd-el-Kader przebywa znowu z swą deirą w górnej Maui. Z Oranu donoszą, że w ostatnim czasie małe zgraje jeźdźców z państwa marokańskiego dopuściły się łupieży i niepokoją francuzkie pograniczne dystrykta. Dziennik *Echo d'Oran* nadmienia w tej mierze: Zdaje się, że Emir chce wszędzie zastosowywać ten system, pokąd się nienadarzy sposobność

uczynienia więcej. Podobnież słyhać ciągle o listach rozsyłanych pomiędzy plemiona i o poduszczaniu do świętej wojny na obu stronach granicy.⁴ Skład rzeczy w Algierji jest w ogóle mało zadowolającym. Spodziewają się tam jeszcze niejednej burzy. Marszałek Bugéaud oświadczył to sam w mowie podczas uczty, którą znakomitsze osoby miasta Algieru wyprawiły dnia 16. lipca na cześć pana Salvandy, ministra publicznego oświecenia. Marszałek rzekł między innymi:

»Wpanowie powiedzieliście, że wszystkie plemiona nasze panowanie przyjęły i że to bezpieczeństwa zawdzięczacie jeneralnemu gubernatorowi. Mości Panowie, nie oddawajmy się złudzeniom; gdyż po nich odkrywa się częstokroć bardzo smutna prawda. Nie, arabskie plemiona nie przyjęły naszego panowania, one są mu tylko uległe i to jest w naturze rzeczy. Zapytajcie dziejów, a żadnego nieznajdziecie narodu, któryby przyjął jarzmo zdobywcy bez szukania sposobności do zrzucenia go z siebie. Nie, Mości Panowie, nie! Nie raz jeszcze będziecie mieli sposobność walczenia z temi plemionami; ludność ta nieprzyjmie tej dotkliwej przemiany, do której ją zmuszacie, bez starania się wydobycia się z jęj więzów. Wpanowie wyrugujecie tę ludność coraz bardziej z jęj okręgu, zmusicie ją do zmniejszenia licznych stad bydła, które dobre jęj mienie stanowiły; zmusicie ją do odbywania cały rok ciężkiej pracy, podczas gdy ona dawniej dla uzyskania podostatkiem zboża, tylko przez trzy miesiące w roku pracowała. Dobrodziejstwa Waszój cywilizacyi, których ona cenić nie umie, nie są dla niej żadnym wynagrodzeniem za takowe ofiary, i dla tego nieraz ona rzuci się do broni. Iednakże przepowiedzenia te niech nie obudzają w Wpanach żadnej obawy. Pamiętajcie, że ostatnia kryzys, a większej nad tę nie odbyliście, uczyniła Was jeszcze potężniejszymi, niż przedtém. W przeznaczaniu Waszém spoczywa, pośród burz coraz bardziej się wznosić. Rękojmię Waszój pomyślności, pomimo natężeń pokonanego narodu, znajdziecie w wymownych słowach, które niedawno wyrzekł minister Króla. Nadzieję swą względem przyszłości, możecie także w ten sposób uzasadnić, w jaki tenże minister ocenił to, cośmy uczynili, i co jeszcze uczynić pozostaje. Widział on już wiele, a chociaż wszystkiego nie widział, więc resztę odgadnął. Weźmie on z sobą do Francyi swe wrażenia i przekonania; nakłoni swoich kolegów do podzielenia ich, gdyż oni są przejęci tym samym sposobem myślenia co on; upowszechni on

swoje zdanie i przekonanie w izbach przez swoje mowy i przez to zaufanie, jakie jego charakter i jego rozum w nich obudzają. Wtedy ustanie wszelkie chwianie się, i z rozpuszczonemi żaglami pomkniecie się Wpanowie do dzieła kolonizacyi. Słusznie mówicie, że tylko kolonizacyja może położyć koniec ofiarom ojczystego kraju, i że, dla osiągnięcia prędko tego pożądanego celu, należy tę kolonizacyję z energiją i na wielki rozmiar prowadzić. Ja oświadczam otwarcie, Mości Panowie, że tylko rząd może tę kolonizacyję trwale, obszernie i spiesznie do skutku przywieść.

Ludwik Bonaparte, hrabia Saint-Leu, były Król Holandyi, urodzony d. 4. września 1778 w Ajaccio w Korsyce, umarł d. 25. lipca. w Liwornie. Dnia 24. z rana tknięty apoplexyją wpadł zaraz potem w rodzaj snu letargicznego, i we 2½ godzin później umarł, bez wszelkiego bolesnego przesilenia, bez konwulsyi. Miał lat 68. Jego jedyny syn Ludwik Napoleon, który niedawno uciekł z zamku Ham, bawi dotąd w Londynie. Hrabia Saint-Leu od lat kilku żył w zupełnym odosobnieniu. Nikt niebył przy jego śmierci prócz młodego człowieka, którego wychowaniem kierował. Niewiadomo jakie porobił w testamencie rozporządzenia; majątek jego nie jest znaczny, cenią go na ledwie 60,000 franków dochodu. Z braci Napoleona żyje już teraz tylko Hieronim, Książę Montfort, były Król Westfalii, urodzony 15. listopada 1784, który mieszka teraz we Florencii.

Holandyiya.

Z Hagi dnia 30. lipca. Dzisiejszy *Journal de la Haye* zamieścił na wstępie swego numeru następujące, wczoraj datowane oświadczenie: »Niektóre belgijskie gazety ogłaszały od niejakiemu czasu, że względu na komercyjalne negocjacyje między gabinetem Hagskim i Bruxelskim, takie uwagi i przypuszczenia, które niedorzecznością i nieprzyzwoitością się odznaczyły. Pomimo że jak najmocniej nas wyzywano, milczeliśmy statecznie, w tém przekonaniu, że na wymierzone przeciw rządowi zaczepki, wkrótce będziemy mogli rozstrzygającą dać odpowiedź. Otóż teraz dajemy ją »Dziś o godzinie drugiej: podpisali pełnomocnicy Holandyi i Belgii traktat handlowy, który, jak możemy sądzić z wszelkich powodów, jest takiego rodzaju, iż wzajemne interesa obu krajów załatwia. Belgijski pełnomocnik, minister Mercie, odjedzie stąd, jak słyhać, jutro rano z powrotem do Bruxeli.

Państwo Papięzkie.

Z Rzymu dnia 23. lipca. Pozawczoraj zebrał Papięz w swojej obecności kongregacyję degli Studj złożoną z 15 kardynałów. Po raz to pierwszy od czasu jej utworzenia przez Leona XII., zebrała się ona w obec Papięza. Przyrzeczenie zatem Piusa IX. przy wyniesieniu na stolicę apostolską wyrzeczone, że sprawę wychowania publicznego przekształci stosownie do wymagań wieku terażniejszego, wnet się już urzeczywiści, i przestanie być tylko nadzieją.

Dziś zaczęły się już publiczne posłuchania, na których Ojciec święty przyjmuje poddanych swoich bez różnicy stanu; są one z początku dwa razy na miesiąc przeznaczone, a może będą kolejno i na płeć żeńską się rozciągać.

Przy dzisiejszem posłuchaniu publicznem złożył znowu Papięz dowód swojej prawdziwie ojcowskiej miłości dla wszystkich uciśnionych i ubogich; z własnego bowiem natchnienia i uwolnił znaczną liczbę ojców rodziny, i innych, którzy za długi siedzieli w więzieniach, zwolawszy wszystkich do siebie i wypłaciwszy tymczasowo trzecią część długów (przeszło 18,000 skudów) z prywatnej kasy swojej, zerwał ich więzy i powrócił tych nieszczęśliwych rodzinom.

Rewers, który mają podpisać właskawieni polityczni więźniowie i emigranci, brzmi tak: „Ja niżej podpisany uznając z wdzięcznością szczególniejszą łaskę w wspaniałomyślnem i dobrowolnem mojego prawego Księcia Papięza Piusa IX. przebaczeniu wszelkiej mojej winy w zaburzeniu publicznej spokojności i powstaniu przeciw prawnej władzy w świeckich jego prowincjach, przyrzekam na słowo mego honoru, że w żaden sposób i nigdy tego aktu zwierzchniczej łaskawości na złe nie użyję, lecz raczej każdą powinność dobrego poddanego wiernie wypełniać będę.“

Tegoroczne wyścigi konne we Lwowie.

Z ogłoszonego drukiem sprawozdania o tegorocznych wyścigach konnych w Lwowie, udzielamy (zwyczajnym co rok sposobem) następującego wyjątku:

Sędziami wyścigów byli tymrazem: Książę Karol Jabłonowski, hrabia Rajetan Lewicki i hrabia Ignacy Konarski.

Do wyścigów należały konie 6 właścicieli, mianowicie: hrabi Julijusza Dzieduszyckiego, Wgo. Felixa Dzwonkowskiego,

Wgo. Alexandra Jaźwińskiego, Wgo. Antoniego Kriegshabera, Wgo. Antoniego Mysłowskiego i Księcia Władysława Sanguszki.

Koni mianowanych, o rozmaite nagrody do mety biegających, było w ogóle 16*) a w tej liczbie 7 ogierów, 6 klaczy i 3 wałachy.

Wyścigi skończyły się tym razem w jednym dniu, to jest d. 1. lipca. Było ich tylko 4, a nawet jeden z nich, jak w swoim miejscu niżej powiemy, nie przyszedł do skutku.

Pierwszy wyścig był o **nagrodę galic. towarzystwa wyścigów konnych** wynoszącą 400 zr. m. k. Dla drugiego z kolei konia, przeznaczono 100 zr. m. k. i wszystkie stawki. Konie w Galicyi w r. 1841 urodzone. Meta 1000 sążni wiedeńskich. Stawka po 20 zr. m. k. Z pomiędzy 6 koni stanęła pierwsza *Miranka*, klacz Wgo. Mysłowskiego. Drugim u mety był *Tamerlan*, ogier tegoż samego właściciela. Bieg trwał 2 minut i 20 sekund.

Drugi wyścig był o **nagrodę** 500 zr. m. k., ofiarowaną przez hr. Leona Rzewuskiego. Dla drugiego konia przeznaczono wszystkie stawki. Konie w Galicyi w r. 1842 urodzone. Meta 600 sążni. Stawka po 20 zr. m. k. — Z pomiędzy 8 koni, stanął pierwszy u mety *Djalma*, ogier hr. Dzieduszyckiego, a za nim *Sofronja*, klacz Wgo. Mysłowskiego. Atoli gdy Starter ogłosił start za nieważny, musiano bieg powtórzyć, i znowu pierwszym u mety był tenże sam ogier *Djalma*, a za nim *Kleopatra*, klacz Wgo. Dzwonkowskiego. Bieg za drugim razem trwał 1 minutę i 20 sekund.

Trzeci wyścig miał być dla koni wszelkiego wieku w Galicyi urodzonych. Atoli gdy z 6 wpisanych koni cofnięto 3, zostało się 3 koni należących do dwóch tylko właścicieli, to jest 2 koni Wgo. Mysłowskiego i jeden koń hr. Dzieduszyckiego. Że zaś według ustaw towarzystwa, powinny stanąć do biegu konie przynajmniej trzech właścicieli, przeto wyścig ten nie miał miejsca.

Czwarty nareszcie wyścig był o **puhar miasta Lwowa**. Konie w Galicyi urodzone, w wieku od 4 do 9 lat. Meta 1000 sążni. Stawka po 30 zr. m. k., także dla zwycięzcy przeznaczona. Z pomiędzy 4 koni, stanął pierwszy u mety *Sejmour*, ogier Wgo. Dzwonkowskiego. A gdy ten sam ogier trzeci już rok był zwycięzcą o tę nagrodę, i

*) Nie licząc w to trzech koni, które przez swoich właścicieli były wprowadzile mianowane, lecz później całkiem od wyścigów cofnięte zostały.

tem samém spełniony został warunek przez miasto Lwów w przypisany, iż puhar zostanie się właścicielowi tego konia, który trzy lata po sobie zwycięstwo odniesie, przeto nagroda ta przeszła na własność Wgo. Dzwońkowskiego. Bieg ten trwał 2 minut i 17 sekund.

* * *

Wystawa ogierów i klaczy w kraju urodzonych, dla udzielenia przez towarzystwo wyścigów konnych nagrody za najlepsze, nie odbyła się w tym roku. Przyczyna tego nie jest nam wiadoma.

WIADOMOŚCI HANLOWE I PRZEMYSŁOWE.

(Z korespondencyj prywatnej).

Z *Bachni d. 8. sierpnia.* Pogoda tak dalece sprzyjała żniwom, iż je uważać już można za ukończone, wyjąwszy późne owsy które są rzadkie, niskie i jeszcze zielone. Pszenica i jęczmień są bardzo dorodne, nie tyle żyta. — Porobione dotąd wymłoty ukazują w ogóle że tegoroczne zboża choć nie zbyt kopne, są jednakże daleko pełniejsze niżeli w roku przeszłym. Kopa pszenicy daje 1 1/2 do 1 3/4 korca; kopa żyta 1 1/4 do 1 1/2 korca; jęczmienia 1 1/2 do dwa korcy; owsa wczesnego 2 do 2 1/4 korca.

W handlu zbożowym żadnego prawie niema ruchu. Na targu płacą za korzec pszenicy 7 zr. żyta 5 zr., jęczmienia 4 zr., owsa 2 zr.; za cetnar siana 30 kr., słomy 30 kr. m. k.

Z Ołomuńca. Targ na woły dnia 5. sierpnia.

Przypędzili na targ: 1) Mojżesz Medak, z Hnizdyczowa, 97 wołów; 2) Majer Allerhand, z Sinoutz, 123, 3) Jan Łukasiewicz, z Wołeniowa, 162. — Małemi partyjami 253. — Ogółem 635.

Przed targiem sprzedali: 1) Majer N. . . z Korołowki, 170 wołów; 2) Bogdanowicz, z Kossowa, 249; 3) Moltke Kris, z Żurawna, 133; 4) Dawid N. . . z Brzeżan, 125; 5.) Dawid N. . . z Brzeżan 106. — Ogółem 783.

Kupiono:	sztuk	Cena jedn. pary w w. w.		radasz	Z tych para ważyc mogła
		zr.	kr.		
Partyję Nr. 1. do Wiednia	166	395	—	4	10
Z partyi Nr. 2. ditto	240	395	—	3	10
Z partyi Nr. 3. ditto	130	380	—	9	9 3/4
Partyję Nr. 4. do Pragi	125	450	—	—	11
Partyja Nr. 5. ditto	106	400	—	—	10

Przypędzonych wołów było tym razem tylko 1418, z których przed targiem 783 sztuk zakupiono w Lipniku do Wiednia i Pragi; a na naszym targu stanęło tylko 635 wołów. Chociaż tedy liczba wołów była mniejsza niż razą przeszłego, ale za to jakość onych lepsza daleko, i ceny okazały się korzystniejsze dla kupujących. To też kupna wszystkie poszły tak żwawo, iż do jedenastej z rana nie było już żadnego wołu na placu; a przecież ilość wołów nie wystarczyła potrzebom kupców. To też jest dziwniejsze, że do Wiednia przybyło teraz jak słychać przeszło 2000 wołów z Węgier; jakoż z tego powodu spadła tam cena na 41 zr. w. w. za cetnar wołowiny.

Na przyszły targ spodziewamy się około 2000 wołów.

Otworzenie części kolei centralnej węgierskiej.

Dnia 15go lipca r. b. otworzoną została uroczystie część kolei centralnej węgierskiej z Pesztu do Waizen. Pociąg składał się z powozu dworskiego i z siedmiu wagonów. — W powozie dworskim siedział JCR Mość Arcyksiążę Palatyn z swoją dostojną małżonką i rodziną. Dwa lokomotywy *Peszt* i *Buda* wyruszyły z tym pociągiem z Pesztu o godzinie 4tej po południu, i przebyły 4miałową drogę do Waizen w 50 minutach. Nazajutrz otworzoną została też kolej do publicznego użytku. Jeżeli roboty postępować będą tak żwawo jak dotąd, można mieć nadzieję, że kolej ta będzie gotowa do samego Wiednia za dwa lata.

Zakupione:	sztuk	Cena jedn. pary w. w.		radasz	Z tych para ważyc mogła
		zr.	kr.		
Partyję Nr. 1. po części rozkupiono.					
Z partyi Nr. 2. do Wiednia	98	335	—	2	9
Partyja Nr. 3. do Pragi	158	372	30	4	9 3/4
Małe partyje całkiem rozkupiono.					

2125

Doniesienie księgarskie.

W Stanisławowie, drukiem i nakładem niżej podpisanego wyszło właśnie następujące dzieło: Wiadomość o stanie handlu i przemysłu w Polsce w wiekach dawniejszych, przez autora pism: O przyozdobieniu siedlisk wiejskich, tudzież o budownictwie, zastosowanem do potrzeb ziemianina polskiego. 1846. 8vo Str. VIII. 179. Cena 1 złr. m. k.

Do przedmiotów rzeczy krajowych, mało dotychczas wysledzonych, należą przed innemi stosunki handlowe i przemysłowe dawnej Polski, tak wewnętrzne jakoteż postronne. Sądę więc iż dogadzam życzeniu powszechnemu ogłosiwszy drukiem pismo przedmiotowi temu tak ważnemu poświęcone; łączy się ono bowiem najściślej z dziejami krajowemi, a dążnością swoją obudza w ziomkach przekonanie, że był czas, kiedy przodkowie ich znaczny uczynili byli postęp na kolei przemysłu, co zachęcić powinno do naśladowania ich przykładu i do korzystania z dobrodziejstw, jakie rodzinnej ziemi dostały się w udziale.

Pismo to z dwunastu arkuszy złożone, na pięknym papierze ozdobnie wydane, kosztuje tylko 1 złr. srebrem i znajduje się we wszystkich księgarniach do nabycia.

Staralem się zrobić wydanie tego pisma ozdobnem i taniem, aby było przyzwoitym wstępem do dalszych wydań kilku ważnych dzieł, któremi drukarnia moja w kolei czasu zastugiwać się będzie publiczności.

W Stanisławowie, dnia 7 Sierpnia 1846.

Jan Paweł Piller.

Handbuch

der seit 1840 erflossenen, auf das gerichtliche Verfahren sich beziehenden Deklaratorien und der einschlägigen Gefällgesetze, für sämtliche nicht ungarische Provinzen der österreichischen Monarchie, von

Dr. Kajetan Felder,

Mitgliede der Wiener Juristen-Facultät, und Assistenten an der k. k. Theresianischen Ritter-Akademie.
Erste Lieferung. gr. 8. brosch. 1 fl. C. M.

Die Sammlung, deren erste Lieferung wir hiermit dem juristischen Publikum übergeben, umfaßt nach dem Systeme der Urtexte geordnet, alle seit dem Jahre 1840 bis gegenwärtig erflossenen Gesetze und Erläuterungen, welche sich auf das gerichtliche Verfahren in und außer Streitsachen beziehen, und die einschlägigen Gefällsvorschriften, im Ganzen bei 1000 Nummern. Auch werden in den Anmerkungen mehrere Bestimmungen der älteren Gesetzgebung aufgenommen.

Sie betrifft die allgemeine Gerichts- und Concursordnung, die westgalizische, italienische und tirolische Gerichtsordnung, die Jurisdictionsnormen, die allgemeine und westgalizische Gerichtsinstruction, sie enthält die neue Geschäftsordnung in Civilrechtsgegenständen für die Landgerichte in Tirol und Vorarlberg, die Gesetze über Stempel, Taxen, Postporti, das Mortuar und sonstige Siebigkeiten, im gerichtlichen Verfahren in und außer Streitsachen, und ist somit für sämtliche nicht ungarische Provinzen der Monarchie auf gleiche Weise bestimmt. Ein ausführliches Chronologisches und Materienregister am Schluß des Werkes setzt in den Stand, jedes Gesetz sogleich aufzufinden.

Von besonderer Brauchbarkeit dürfte diese Sammlung den Besitzern der zweiten im Jahre 1839 und 1840 erschienenen Auflage des Handbuches des gerichtlichen Verfahrens und des Handbuches der westgalizischen Gerichtsordnung von Herrn Dr. und Prof. Wessely seyn, da in dieselbe auch die in den genannten Werken nicht vorkommenden Deklaratorien vom Jahre 1839 aufgenommen und bei Zitirung älterer Gesetze stete Hinweisungen auf diese Handbücher gemacht worden sind.

Das Werk wird in ununterbrochener folge in drei Lieferungen erscheinen, und circa 30 bis 36 Druckbogen umfassen, wodurch natürlich die übrigen Hefte viel stärker an Bogenzahl werden, als das vorliegende.

Der Preis des ganzen Werkes wird jedoch 3 fl. C. M. auf keinen Fall überschreiten.
Kaulfuss Wittwe, Prandel et Comp. im Wien.

UWIADOMIENIE O OBICIACH PAPIÉROWYCH

Księgarnie Jana Milikowskiego

we Lwowie, Stanisławowie i Tarnowie

otrzymały

najnowsze próbki

papiérowych obiciów

na rok 1846

c. k. uprzywilejowanej fabryki Spörlina i Zimmermana, różniące się od obiciów dawniejszych i daleko piękniejsze niż lat dawniejszych. Odznaczają się świeżością barw i wielką ich różnaitością, oraz gustownością w złożeniu. Mieniące się kolory, kłębłość lub wypukłość kwiatów w sposobie płaskorzeźby, niekiedy ich aksamitna szorstkość przyczyniają się wielce ku ich ozdobie.

**Osobliwiej zaś piękne są
srebrne i złote odciski.**

Znana jest także ich trwałość i ztąd zapewne chętnie będą poszukiwane.

Podpisany pospiesza donieść szanownej publiczności, że może je przesyłać do pokazania osobom, któreby je nabyć chciały, a to w miejsca nie zbyt odległe, i nie dłużej jak na tydzień. Cena zaś ich jest ta sama, jaką podpisanemu wyż wspomnieni Spörlin i Zimmermann wyznaczili, i jest niższa, niż w latach dawniejszych.

Lwów dnia 5. czerwca 1846.

Jan Milikowski.